

**Püspökladány Város
Települési Környezetvédelmi Programjának
Felülvizsgálata**

**Készítette: Szelekovszky László
Környezet- és
természetvédelmi
szakember**

A dokumentáció kelte: 2010. március

Bevezetés

A települési környezetvédelmi program egy olya közösségi szintű „bölcös” tervezési gyakorlat meghonosítása, amely – amellet, hogy vonzza a pénzt – összhangba hozza a települések fejlesztési törekvéseit az ökológiai adottságaikkal.

A környezetvédelmi program kidolgozása egymásra épülő fokozatokból álló, komplex koncepció-alkotási, intézményfejlesztési, képzési és projektfejlesztési feladat.

Bár az önkormányzatnak nem kötelező feladata a környezetvédelmi program megalkotása, megléte számottevő előnyt jelent a hazai / DRAFT pályázatok/ és az EU-s pályázatok elbírálásánál.

A kidolgozás a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény előírásaival összhangban történt meg, amely törvény 46. §-a meghatározza az önkormányzati feladatokat, míg 47. § (1) bekezdése pedig rendelkezik a felülvizsgálatról is.

Felülvizsgálat

A felülvizsgálat célja és követelményei

A 2001. évben elfogadott Programban kidolgozott beavatkozási- és intézkedési javaslatok, feladatok teljesülésének áttekintése, értékelése, szükség szerinti aktualizálása az egészségesebb életfeltételeket biztosító természeti és települési környezet megteremtésének célkitűzéseivel, a tervezett és várható gazdasági fejlődés mellett figyelembe véve a II. Nemzeti Környezetvédelmi Program /NKP-II/ (2003-2008) célkitűzéseit is.

A felülvizsgálat követelményei:

- A Programban meghatározott elérendő célállapotok és stratégiák, beruházások, beavatkozások megvalósulásának vizsgálata, összefüggések meghatározása
- A település környezetminőségi értékelése, hangsúlyos területek azonosítása, hangsúly eltolódások megállapítása és elemzése
- A környezet minőségét befolyásoló közszolgáltatásokban bekövetkezett változások és azok elemzése.

Elvek és gyakorlati igények

A Környezetvédelmi Program kidolgozásánál irányadó szakmai elvek és gyakorlati megfontolások a következőkben foglalhatók össze:

A fenntartható fejlődés elvének érvényesítése.

Ennek igényét az Európai Unió irányelvek és jogszabályok, valamint a hazai környezetvédelmi és a területfejlesztési törvények rögzítik. A hatályos jogszabályokat mellékelem.

A NKP-II. alapelvei:

Az NKP-II a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvekre épül, amelyek az alábbi csoportokba sorolhatók:

1. A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a „szennyező fizet” elve)
2. A fejlett országok környezeti kormányzati tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség, az átláthatóság biztosítása, a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során, kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban, számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények, partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).

Mindez azt jelenti, hogy a környezeti, műszaki, gazdasági és társadalmi fejlesztések, beavatkozások kidolgozása, megvalósítása során biztosítani kell a természeti értékek megőrzését, a természeti erőforrások takarékos és célszerű használatát, az ökológiai szempontok érvényre juttatását az életminőség javításához és a sokféleség megőrzéséhez.

A fentiek szükségességét alátámasztja, hogy egyre kifejezettebben jelenik meg a lakossági és szakmai igény a környezetvédelemmel összefüggő problémák hatékony kezelésére, megoldására (pl. zajkibocsátással, légszennyezettséggel, egészséges ivóvízellátással, a település folyékony és szilárd hulladékok kezelésével, elhelyezésével, ártalmatlanításával, a csatornázással, stb. kapcsolatos feladatok) – az önkormányzatnak már ma is számos – kötelező és önkéntes vállalat – szolgáltatási feladata van, amelyek mellett az államigazgatási, hatósági feladatok ellátását is biztosítani kell (pl. településrendezés, hatósági engedélyezés, levegőtisztaság védelme, zaj és rezgés elleni védelem stb.)

Ismeretek

A város környezeti problémái, azok jellege, helye, súlyossága lényegében jól feltárt. Hasonlóképpen ismeretesek a szakmai megoldási módok, lehetőségek is; így a város környezeti állapotának, a problémák feltárásának és megoldhatóságának ismerete jónak ítéltető.

A rendelkezésre álló településrendezési terv (24/1994/IX I.) vizsgálati anyaga /fejlesztést megalapozó tervek és programok, környezetvédelmi program, stb./ és a tevékenységek szabályozását biztosító önkormányzati rendeletek, adatok és információk széles köre nyújt lehetőséget a környezeti problémák, konfliktusok azonosítására, a megoldást biztosító feladatok meghatározására, a beavatkozások körének és módozatainak kidolgozására.

Időtáv

A Nemzeti Környezetvédelmi Program időtávját a környezetvédelmi törvény hat évben /2003-2008/ rögzíti, a Kormánynak pedig kétévenkénti beszámolási kötelezettséget ír elő /41. §(3)/.

Hasonlóan legalább kétévenkénti felülvizsgálatot ír elő a törvény a települési önkormányzatok részére is /47.§(2)/.

A fentiekre figyelemmel 2010. évben már új programot javaslok kidolgozni, amelyben az azóta született testületi döntéseket be kell építeni. A jelenlegi városi környezetvédelmi program állapotfelmérése megfelelő. Hiányos a célok, célkitűzések, stratégiák meghatározása. A kétévenkénti környezetvédelmi program felülvizsgálata nem történt meg.

A Képviselő Testület két esetben 1999-ben és 2001-ben hallgatott meg tájékoztatót a program megvalósulásáról.

A Hősök tere (HRSZ: 1588) alatti tartály által okozott szennyezés miatti kármentesítéshez kapcsolódó testületi határozatok:

33/2/a/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/2/b/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat

A Hősök tere (HRSZ: 1588) alatt a társasház fűtőolaj tartályát eltávolították. A mentesítés során a tartályok kiemelésére a szennyezett talaj cseréjére illetve a rétegvízben található folyékony szennyezés leválasztására került sor.

A Város csatornázásához kapcsolódó testületi határozatok:

4/1999. (I. 28.) Önkormányzati testületi határozat
48/1999. (IV. 29.) Önkormányzati testületi határozat
138/1999. (XII. 30.) Önkormányzati testületi határozat
46/2000. (IV. 26.) Önkormányzati testületi határozat
104/2000. (VIII. 31.) Önkormányzati testületi határozat
25/2001. (III. 29.) Önkormányzati testületi határozat
6/2002. (I. 31.) Önkormányzati testületi határozat
35/2003. (III. 27.) Önkormányzati testületi határozat
36/2003. (III. 27.) Önkormányzati testületi határozat
37/2003. (III. 27.) Önkormányzati testületi határozat
73/2003. (V. 29.) Önkormányzati testületi határozat
150/2003. (XI. 27.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/A/a/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/A/4/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/A/c/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/A/d/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/A/a/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
33/1/B/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat
10/2005. (I. 27.) Önkormányzati testületi határozat

54/2005. (IV. 28.) Önkormányzati testületi határozat
 56/2005. (IV. 28.) Önkormányzati testületi határozat
 87/2005. (VI. 30.) Önkormányzati testületi határozat
 126/2005. (X. 27.) Önkormányzati testületi határozat
 144/2007. (XI. 29.) Önkormányzati testületi határozat

A város csatornázása több ütemben történt.

2002. évben történt a Keleti városrészen a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése:

Megépítésre került 3.465 fm szennyvízvezeték megépült továbbá 35 db beton tisztítóakna, 21 db tisztítóidom, 258 db gravitációs házi bekötés, 1 db szennyvízátemelő.
 A beruházás eredményeként 607 lakás vált ráköthetővé a rendszerre, amelyből rákötött 457 lakás, így a kihasználtsága 75 %-os.

2003-2005. évben történt a Déli városrészen a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése:

Megépítésre került a két ütemben összességében 20.009 fm szennyvízvezeték megépült továbbá 1 db szennyvízátemelő.
 A beruházás eredményeként az I. ütemben 250 lakás vált ráköthetővé a rendszerre, amelyből rákötött 193 lakás, így a kihasználtsága 77 %-os.
 A II. ütemben 394 lakás vált ráköthetővé a rendszerre, amelyből rákötött 310 lakás, így a kihasználtsága 78 %-os.

2004. évben történt a Petri-telep I. ütem szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése:

A beruházás eredményeként az I. ütemben 851 (834 lakossági, 17 közületi) lakás vált ráköthetővé a rendszerre, amelyből rákötött 706 lakás, így a kihasználtsága 82 %-os.

2006. évben történt a Petri-telep II. ütem szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése:

A beruházás eredményeként az II. ütemben 895 lakás vált ráköthetővé a rendszerre, amelyből rákötött 684 lakás, így a kihasználtsága 76 %-os.

A két ütemben összesen megépült 7.798 fm szennyvízvezeték, két db átemelő, 93 db tisztítóakna, 64 db tisztítóidom.

Jelenleg folyik az utolsó üteme a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítésének.

Bihari Hulladéklerakó megvalósításával és működtetésével kapcsolatos testületi határozatok:

167/2000. (XII. 21.) Önkormányzati testületi határozat
 10/2002. (I. 31.) Önkormányzati testületi határozat
 75/2002. (VI. 27.) Önkormányzati testületi határozat
 34/2004. (III. 25.) Önkormányzati testületi határozat

146/2007. (XI. 29.) Önkormányzati testületi határozat

A 2000. évi nyertes ISPA pályázatok között szerepelt a Hajdú-Bihar megyei regionális hulladékgazdálkodási program, amely területileg három alrégióra tagolódott (Debrecen, Hajdúböszörmény, Berettyóújfalú).

A bihari és a sárréti régiót alkotó települések önkormányzatai létrehozták a Társulást, mely Társulás 2003. márciusában pályázatot írt ki a hulladékkezelő telep üzemeltetésére és a szolgáltatás ellátására vonatkozóan. A pályázaton nyertes A.K.S.D. Kft. és a Társulás közösen alapították meg a Bihari Hulladékgazdálkodási Kft.-t.

Az előzetes tervek alapján a beruházást 2004. december 31-ig kellett volna befejezni, de a régészeti feltárások miatt a kivitelezés több mint két évet csúszott, így azt csak 2007-ben tudták befejezni, ezáltal a szolgáltatás csak 2007. szeptember 01-től indulhatott meg. A szolgáltatási területhez tartozó településeken mintegy 90.000 fő él és 35.000 ingatlan található.

Hulladékgyűjtő szigetek kialakításával kapcsolatos testületi határozatok:

60/2005. (IV. 28.) Önkormányzati testületi határozat

136/2005. (XII. 1.) Önkormányzati testületi határozat

2005-évben az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség települési hulladék közszolgáltatás fejlesztés támogatásához kiírt pályázata keretein belül 17 db szelektív hulladékgyűjtő sziget került kialakítása, így a város teljes területén lehetővé vált a szelektív hulladékgyűjtés. Ezeken a helyeken külön gyűjthető a papír az üveg és a megfelelően megtisztított műanyag flakon. Ezáltal csökkenthetővé vált a települési szilárd hulladék azon mennyisége, amely a közszolgáltatás keretein belül kerül elszállításra.

Hulladéklerakó rekultivációs tervével kapcsolatos testületi határozatok:

29/2006. (III. 2.) Önkormányzati testületi határozat

145/2007. (XI. 29.) Önkormányzati testületi határozat

A hulladéklerakó rekultivációjának terve 2006 évben készült el pályázati finanszírozásból.

A terv szerint a rekultivációra két ütemben kerülhet sor. Az első ütemben egy átmeneti felső záró réteget alakítanak ki a hulladékban található szerves összetevők biológiai lebomlásának meggyorsítása és a hulladéktest stabilizálódása érdekében. Ez az átmeneti záró-réteg rendszer a hulladéktest biológiailag lebomló szerves összetevőinek biológiai stabilizálódásáig, de legfeljebb 10 évig marad a hulladéktesten. Ez után kerül kialakításra a végleges záró réteg, amely a csapadékvíz hulladéktestbe jutását hivatott megakadályozni és megfelelő elvezetését is megoldja. A végső fázisban a megfelelő talajtakarást és tájképbe illesztést kell megoldani a növényborítottság kialakításával.

Kerékpárút megvalósításával kapcsolatos testületi határozatok:

151/2003. (XI. 27.) Önkormányzati testületi határozat

58/2007. (V. 29.) Önkormányzati testületi határozat

131/2007. (X. 25.) Önkormányzati testületi határozat

6/2008. (I. 31.) Önkormányzati testületi határozat

5/2009. (I. 29.) Önkormányzati testületi határozat

A kerékpárutak kialakítása két részletben történt. Az első rész 2005-2006.-ban 4.440 m hosszúságban a második 450 m hosszúságban 2009.-ben.

82/2006. (VI. 29.) Önkormányzati testületi határozat

A testület elrendelte a helyi zajrendelet tervezet megalkotását.

83/2005. (VI. 30.) Önkormányzati testületi határozat

A város déli részén kialakult illegális építési hulladéklerakó fölszámolása történt meg a törmelék elszállításával.

Játszótér felújítással kapcsolatos testületi határozatok:

55/2008. (IV. 24.) Önkormányzati testületi határozat

148/2009. (XII. 10.) Önkormányzati testületi határozat

A gyermekek egészségének és jobb életkörülményeinek érdekében a városban található játszóterek felújításra kerültek 2009. évben.

Szennyezett ipartelep mentesítésével kapcsolatos testületi határozat:

73/2009. (VI. 25.) Önkormányzati testületi határozat

A közigazgatási területen belül található a korábbi Máv Favéd Kft. telephelye (HRSZ: 3284) ahol a korábban végzett talpfa telítés utóhatásaként a feltalajt és a rétegvizeket a telítés során alkalmazott ásványolaj, kátrány majd később króm és réztartalmú impregnáló anyagok elszennyezték.

A további szennyeződés megállítása és részben a későbbi kármentesítés előkészítésére 1998-ban fém résfal kiépítése történt meg. A résfalon belülről ekkor nagy mennyiségű szennyezett talaj került elszállításra és a talajcsere hatására kb. 23.000 kg szennyezőanyag távolítódott el.

A további kármentesítés során talajvíz kiemelő rendszer került telepítésre, amely kiemelő és visszatápláló drénrendszerből 14 db talajvíz aknakútból és kitermelő szivattyúból állt. A kitermelt szennyezett talajvízből első lépcsőben olajleválasztókon a szabad fázist távolították el. Ezt követően az illékony komponenseket majd a fémszennyezést távolították el különböző módszerekkel. Össességében 73.500 m³ talajvizet emeltek ki ebből kb. 700 kg olajos fázist és kb. 420 kg oldott szennyezőanyagot távolítottak el.

A jelenleg is folyamatban lévő mentesítési munkálatok során a szennyezett talajt a helyszínen bioprizmákban mentesítik, majd visszatöltik, ez kb. 28.000-31.000 m³ szennyezett talaj kitermelését és mentesítését jelenti. Ezzel a beavatkozással vélhetően elérhető a szennyezettség egészségügyi határérték alá csökkentése illetve megakadályozható a további kioldódás.

Termásvíz kísérőgázának hasznosításával kapcsolatos testületi határozat:

17/2009. (II. 26.) Önkormányzati testületi határozat

A Püspökladány Városi Gyógyfürdő víz kútjaiból a kitermelés során oldott (kísérő) gázok (metángáz) válnak ki, ennek hasznosítása a megfelelő leválasztás és tisztítás után 30 kW-os gázmotoros kísérőművek (gázmotorok) segítségével villamos energiatermelésre használható.

88/2009. (VIII. 27.) Önkormányzati testületi határozat

2009. évben a M4-es gyorsforgalmi út Püspökladány-Berettyóújfalu közötti szakaszának környezeti hatásvizsgálati eljárása is elindult. A nyomvonal kialakítása miatt megépülése esetén jelentősen csökkenteni fogja a város belső területein átvezető forgalmat. Ennek következtében az emisszió is csökkenni fog, és a város központi részein egy élhetőbb környezet fog kialakulni. Ezt a folyamatot tovább erősíti, ha a keleti elkerülő út is megépül, ami a 42-es főközlekedési utat kötné össze az M4-es gyorsforgalmi úttal és így a teljes átmenő forgalom a városon kívülre kerülne és ezzel a belső részeken jelentősen csökkenne a közlekedésből származó zaj és káros anyag kibocsátás.

Püspökladány Gyógyfürdőcentrum fejlesztés

Gyógyfürdőfejlesztés I. ütem

2002-2003. években a gyógyfürdőfejlesztés I. ütemében a gyógyászati központ kialakítása és a belső közművek rekonstrukciója valósult meg. A kádas fürdő helyén egy korszerű, akadálymentesített gyógyászati központ épült két belső medencével és sófürdővel.

Strandfürdő rekonstrukció II. ütem / Püspökladányi Gyógyfürdő korszerűsítése

2006-2007. években megépült a vízforgató rendszer, az ahhoz kapcsolódó gépház és beépítésre kerültek a gépészeti berendezések, továbbá átépítésre került:

- a korábbi úszómedence elbontásával egy új úszó- és tanmedence kialakítására került sor,
- külső térburkolás,
- külső közművek,
- gyermek medence.

Püspökladányi Gyógyfürdőben park és játszótér kialakítása

2006. május és 2007. június között a Püspökladányi Gyógyfürdőben park és játszótér kialakítására került sor melynek során a következő fejlesztések valósultak meg:

- a meglévő medencék környékének felújítása
- a régi pihenő padok cseréje és újak kihelyezése
- új ivókutak kialakítása és a régiek cseréje
- hulladékgyűjtők kihelyezése
- zöldterület rekonstrukció
- gyalogos utak burkolatának cseréje
- játszótér teljes felújítása a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően
- a homoktalaj cseréje a játszótéri elemek alatt.

Helyi védettségről szóló rendelet megerősítése

A 2007. évi LXXXII. törvény 1. § alapján az 1989. október 23. előtt alkotott valamennyi normatív jogi aktus a jogszabályban meghatározottak kivételével hatályát veszti. Ezen törvény 6. § (5) bekezdése alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete felhatalmazást kap, hogy rendeletben tartsa fenn az 1989. október 23. előtt rendelettel, rendelkezéssel, határozattal védetté nyilvánított helyi jelentőségű védett természeti területek, természeti értékek helyi jelentőségű védett területként fennálló védettségét.

Püspökladányban két ilyen terület volt, mindkettőt a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága nyilvánította védetté a 17034-6/1981 VB és a 17034-7/1981 VB határozatával. Az első határozat alapján a Hamvas csatorna partján található Püspökladányi Tölgyek, a második alapján a Hosszúháti mezővédő erdősávok kaptak helyi védettséget.

A védettség indoka és célja a területen található értékes növényzet megőrzése. A Püspökladányi tölgyekhez hasonló korú fák, facsoportok ritkák így tájképalakító hatásuk jelentős. A Hosszúháti erdősávok erdészettörténeti és agrártörténeti jelentőségűek, bennük megtalálhatók a kocsányos tölgy természetes kísérő fa és cserjefajai, madárvilága, és vadállománya gazdag

Évente folyamatosan működik a Városvédő és Szépítő egyesület gondozásában a „Tedd szebbé városod” versenymozgalmat, amely önkormányzati támogatást is kap. Az egyesület ezen túlmenően folyamatosan fásításokat végez a városban és a lakókörnyezet ápolására és rendbetételére buzdítja a lakosságot esetenként célprogramokkal is. A helyi rendelettel védettségében megerősített mezővédő erdősávok és a védett tölgyfasor gondozását is ellátja.

Püspökladány Város Képviselő – testülete a 35/2010(IV.8) önkormányzati testületi határozatával elfogadta.

Püspökladány, 2010. 04. 09.

Arnóth Sándor
Polgármester
Sk.

Keserű László
Jegyző
Sk.